

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK

Nokta Atışı Soru Tahminleri

Başak Hoca Diyor Ki;

Ortak Odak

- Kanunlar İhtilafı: Miras Ve Aynı Haklarda Bağlama Kuralları
- Yabancı Kararların Tanınması Ve Tenfizi Şartları
- Sözleşmelere Ve Haksız Fiillere Uygulanacak Hukuk
- Türk Vatandaşlığının Kaybettirilmesi Halleri Ve Mercii
- Kamu Düzeni Müdahalesi Ve Atıf Kuralı
- Yabancılar Hukuku: Sınır Dışı Etme, Geri Gönderme Yasağı Ve Koruma Statüleri

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU ÇIKMIŞ SORULAR ANALİZİ

Sınav türlerine göre odak noktaları, soru tipleri ve zorluk dereceleri karşılaştırması

HMGS Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

HMGS, bu alanda kanunlardaki spesifik bağlama kurallarını, vatandaşlık kaybı kararlarını vermeye yetkili mercileri ve tenfiz usulündeki itiraz/temyiz etkilerini doğrudan test eder.

Öne Çıkan Detaylar

- Vatandaşlığın Kayb Ettirilmesi :** izin almaksızın yabancı devlet hizmetinde gönüllü askerlik yapan kişinin Türk vatandaşlığı **Cumhurbaşkanı kararı** ile kaybettirilebilir. Bu bilgi doğrudan sınav sorusu olarak çıkmıştır.
- Miras ve Taşınmazlarda Bağlama Kuralı :** Yabancılık unsuru taşıyan miras uyuşmazlıklarında miras kural olarak **milli hukuka** tabidir. Ancak **Türkiye'deki taşınmazlar** için Türk hukuku uygulanır. (Örn: Japonya vatandaşının Türkiye'de vefatı)
- Tanım ve Tenfiz :** Tenfiz isteminin reddi kararlarına karşı **temyiz yoluna başvurulması**, kural olarak hükmün icrasını kendiliğinden durdurur. Tenfize karar verilmesi hali de icrayı durdurur.
- Yabancılar Hukuku :** Vatansız Kişi Kimlik Belgesi ikamet izni yerine geçer ve **2 yılda bir** yenilenir. Uluslararası koruma statüsü; vatandaşı olduğu ülkenin korumasından kendi isteğiyle tekrar yararlananlar için sona erer

Soru Türleri

"Bu olaydaki taşınmazla ilgili uyuşmazlık hangi devlet hukukuna tabidir?", "Türk vatandaşlığı hangi merciin kararıyla kaybettirilir?" gibi **net kanun maddesi soruları**

ZORLUK DERECEİ: ORTA

Hakimlik Odak Noktaları ve Çıkmış Soru Türleri

Hâkimlik sınavı; atıf (renvoi) kuralının sadece hangi alanlarda işlediğini, kamu düzeni müdahalesi ile doğrudan uygulanan kurallar arasındaki farkları ve çoklu vatandaşlık hallerinde bağlama noktalarının nasıl tayin edileceğini kurgusal olaylar üzerinden ölçer.

Öne Çıkan Detaylar

- Atıf Kuralının Sınırları:** MÖHUK'ta atıf kuralı (renvoi) yalnızca **Kişiler ve Aile Hukuku** alanında ve **tek dereceli** olarak dikkate alınır. Yabancı hukukun kendi kanunlar ihtilafı kuralının Türk hukukuna veya 3. ülkeye göndermesi bu çerçevede değerlendirilir.
- Münhasır Yetki ve Tenfiz:** Yabancı ilamın Türkiye'de tenfiz edilebilmesi için kararın **Türk mahkemelerinin münhasır yetkisine** (örn. Türkiye'deki taşınmazın aynı) girmemesi zorunludur. Bu kısım en çok çeldirici barındıran bölümdür.
- Sözleşmelerde Karakteristik Edim:** Hukuk seçimi yapılmayan sözleşmelerde **en sıkı ilişkili hukuk** uygulanır: Karakteristik edim borçlusunun **ticari/mesleki işyeri hukuku**, diğer hallerde **mutad mesken hukuku**

Soru Türleri

Farklı ülke vatandaşları arasındaki karmaşık **sözleşme/haksız fiil kurgularında** uygulanacak hukuku bulduran veya tenfiz engellerini analiz ettiren zorlayıcı sorular

ZORLUK DERECEİ: YÜKSEK

2026 HMGS SORU TAHMİNLERİ

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL HUKUKU

1

Kanunlar İhtilafı: Miras ve Ayni Haklarda Bağlama Kuralları

- Miras kural olarak **ölenin milli hukukuna** tabidir
- Türkiye'deki taşınmazlar** için Türk hukuku uygulanır (HMGS'nin en favori kuralı)
- Türkiye'de bulunan **mirasçısız tereke** Devlete kalır
- Taşınır ve taşınmazlar üzerindeki aynı haklar: **lex rei sitae** (malın bulunduğu ülke hukuku)

2

Yabancı Kararların Tanınması ve Tenfizi Şartları

- Ön şart:** Karar hukuk davalarına ilişkin ve kesinleşmiş olmalıdır
- Karşılıklılık:** Yalnızca tenfiz için şarttır, tanıma için aranmaz
- Karar Türk mahkemelerinin **münhasır yetkisine** girmemelidir
- Karar Türk **kamu düzenine açıkça aykırı** olmamalıdır
- İstinaf/temyiz başvurusu icrayı **kendiliğinden durdurur** (2025 HMGS sorusu)

3

Sözleşmelere ve Haksız Fiillere Uygulanacak Hukuk

- Taraflar **açık hukuk seçimi** yapabilir
- Seçim yoksa: **en sıkı ilişkili hukuk** (karakteristik edim borçlusunun işyeri/mutad meskeni)
- Haksız fiil: kural olarak **fiilin işlendiği ülke hukuku**
- Zarar farklı yerde gerçekleştiyse: **zararın meydana geldiği ülke hukuku**

4

Türk Vatandaşlığının Kaybettirilmesi Halleri ve Mercii

- İzin almaksızın yabancı devlet hizmetinde **gönüllü askerlik** yapanlar
- Türkiye ile savaş halindeki devlet hizmetinde **kendi isteğiyle çalışmaya devam** edenler
- Karar mercii: **Cumhurbaşkanı** ("İçişleri Bakanlığı" çeldiricisine dikkat!)

Çeldirici: İçişleri Bakanlığı değil, Cumhurbaşkanı kararı gereklidir!

5

Kamu Düzeni Müdahalesi ve Atıf Kuralı

- Kamu Düzeni Müdahalesi:** Yetkili yabancı hukukun hükmü Türk kamu düzenine açıkça aykırıysa uygulanmaz
- Atıf (Renvoi):** Türk MÖHUK'ta yalnızca **Kişiler ve Aile Hukuku** alanında geçerlidir
- Atıf yalnızca **tek dereceli** olarak uygulanır

6

Yabancılar Hukuku: Sınır Dışı Etme, Geri Gönderme Yasağı ve Koruma Statüleri

- Non-Refoulement (Geri Gönderme Yasağı):** İşkence, insanlık dışı ceza veya ırk/din/siyasi fikir nedeniyle hayatı tehlikede olan yere gönderilemez
- Koruma statüsü sona erer: vatandaşı olduğu ülkenin korumasından **kendi isteğiyle tekrar yararlanma** veya **yeni vatandaşlık kazanma** halinde
- Vatansız Kişi Kimlik Belgesi** ikamet izni yerine geçer; 2 yılda bir yenilenir

☑ Bu 6 konu, her iki sınavda da en yüksek soru yoğunluğuna sahip başlıklardır. Özellikle yeter sayı silsileleri ve süreler ezber gerektiren kritik detaylardır — mutlaka tekrar ediniz. Sınavda şimdiden başarılar dileriz.